

Broj: 05/2-50-15-28-86,3/21
Sarajevo, 9.2.2021.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA

PREDMET: Izvješće o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za 2020. godinu

Poštovani,

Odbor za žalbe građana je, na 86. sjednici održanoj 8. 2. 2021., sukladno članku 15. stavak (1) točka f) i članku 19. stavak (1) točka d) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, te članku 4. stavak (1) točka f) i članku 5. točka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH, usvojio Izvješće o radu Odbora za žalbe građana za 2020. godinu, te ga dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje.

Predsjednik
Odbora za žalbe građana
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. sc. Vjekoslav Vuković

Privitak:

- Izvješće o radu Odbora za žalbe građana za 2020. godinu

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

IZVJEŠĆE O RADU
ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

za 2020. godinu

Veljača 2021. godine

Sadržaj

Poglavlje I. Uvodne napomene	3
Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana	3
Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe.....	3
Odjeljak C. Pravni okvir za djelovanje Odbora za žalbe građana	4
Poglavlje II. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana	5
Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe	5
Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana.....	5
Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH.....	6
Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika SIPA-e	15
Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH	16

Prilozi

Na temelju članka 19. stavka (1) točke d) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) i članka 5. stavka (1) točke f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na 86. sjednici, održanoj 8. 2. 2021., usvojio i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi sljedeće

IZVJEŠĆE
o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine za 2020. godinu

POGLAVLJE I.

UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08) kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje u obavljanju svojih aktivnosti djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, organizacije, udruge ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Odbor za žalbe građana, sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovniku o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 84/09), nadležan je za:

- zaprimanje, evidentiranje, procjenu i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj je fazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnositelja žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, rezultatima istrage i drugim čimbenicima na osnovi kojih je pokrenut stegovni ili kazneni postupak;
- davanje svih informacija podnositelju žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svome radu te
- obavljanje ostalih zakonom propisanih poslova.

Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe građana

Shodno odredbama Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH, Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažanih građana koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.

Članovi Odbora moraju imati visoku stručnu spremu, najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici i u njemu moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke niti osoba osuđena za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa.

Članovima Odbora za žalbe građana u mandatnom razdoblju 2014. - 2018. imenovani su¹:

- 1. Vjekoslav Vuković, predsjednik,**
- 2. Bakir Dautbašić, prvi zamjenik predsjednika,**
- 3. Borislav Radić, drugi zamjenik predsjednika,**
- 4. Semir Šut, član,**
- 5. Tihomir Marinčić, član,**
- 6. Negosava Stjepanović, članica, i**
- 7. Aleksandra Martinović, članica.**

Konstituirajuća sjednica Odbora za žalbe građana održana je 31. 3. 2014.

Odjeljak C. Pravni okvir za djelovanje Odbora za žalbe građana

Pravni okvir za djelovanje Odbora za žalbe građana određen je člankom 1. stavak (2) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, u kojem je navedeno:

Na sva pitanja ustrojstva i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim Zakonom i odnosa između institucija BiH i odnosa prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

Shodno navedenoj odredbi, pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana čine:

- a) Zakon o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08),
- b) Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13),
- c) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09),
- d) Poslovnik o radu Odbora za žalbe građana ("Službeni glasnik BiH", broj 84/09).

¹ "Službeni glasnik BiH", broj 20/14.

POGLAVLJE II.

RAD I AKTIVNOSTI ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe građana

U 2020. godini Odbor za žalbe građana održao je 12 sjednica, i to kako slijedi:

Sjednice	Datum održavanja sjednica
73. sjednica	28. 1. 2020. od 17. 00 sati
74. sjednica	28. 2. 2020. od 17. 00 sati
75. sjednica	11. 3. 2020. od 17. 00 sati
76. sjednica	28. 4. 2020. održana na daljinu ²
77. sjednica	28. 5. 2020. od 17. 00 sati
78. sjednica	11. 6. 2020. od 17. 00 sati
79. sjednica	9. 7. 2020. od 17. 00 sati
80. sjednica	27. 8. 2020. od 17. 00 sati
81. sjednica	24. 9. 2020. od 17. 00 sati
82. sjednica	29. 10. 2020. od 17. 00 sati
83. sjednica	13. 11. 2020. od 17. 00 sati
84. sjednica	10. 12. 2020. od 17. 00 sati

Na navedenim sjednicama Odbora za žalbe građana razmatrana je ukupno 181 točka dnevnog reda, pod kojima je analizirano 142 žalbe³ i izvješća nadležnih policijskih tijela na razini Bosne i Hercegovine, 15 informacija i obavijesti nadležnih policijskih agencija, te 24 drugih akata.

Odjeljak B. Postupanje po žalbama građana

U izvještajnom razdoblju Odbor za žalbe građana zaprimio je 161 žalbu, a odnosile su se na rad policijskih službenika u policijskim agencijama na razini Bosne i Hercegovine, i to:

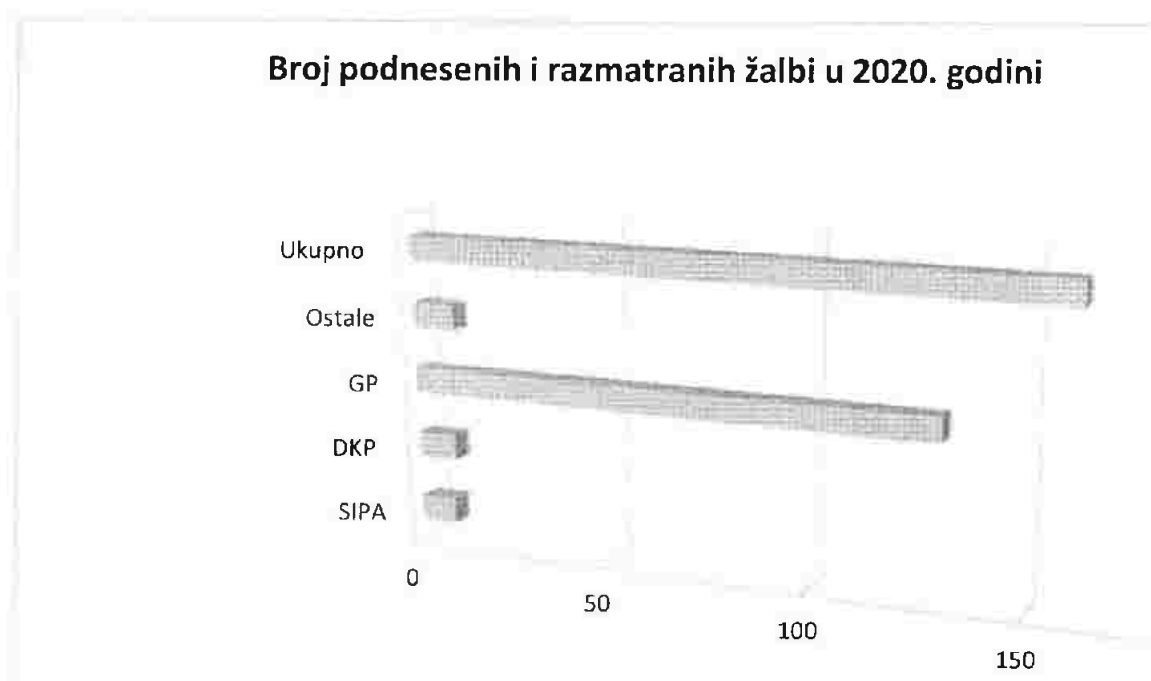
- 131 žalba podnesena je protiv policijskih službenika Granične policije BiH,
- devet žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA),

² Pri realizaciji ove sjednice postupljeno je u skladu s Poslovníkom o radu i Odlukom Odbora o postupanju u situaciji proglašanja nastanka stanja prirodne i druge nesreće na teritoriju Bosne i Hercegovine (Odluka Vijeća ministara BiH, "Službeni glasnik BiH", broj 18/20).

³ U sklopu 142 žalbe razmatrano je i 36 žalbi koje su zaprimljene u 2019. godini.

- deset žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH,
- 11 žalbi podneseno je protiv policijskih službenika iz različitih policijskih tijela na razini entiteta i kantona, a one su proslijeđene odgovarajućim institucijama na nadležno postupanje

GRAFIKON br. 1

Postupajući po žalbama i izvješćima nadležnih policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Odbor za žalbe građana je *općim konsenzusom* usvojio 173 zaključka koji su dostavljeni nadležnim policijskim tijelima.

Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Tijekom 2020. godine Odbor za žalbe građana razmatrao je 115 žalbi na rad i postupanje policijskih službenika Granične policije BiH, zajedno s izvješćima o obavljenim preliminarnim provjerama Granične policije BiH.

Odbor za žalbe građana jednoglasno je prihvatio 115 izvješća o provedenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, pri čemu je 109 izvješća prihvaćeno nakon prvog razmatranja, dok je šest vraćeno na dopunu u skladu sa smjernicama Odbora, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-1580/19 od 5. 9. 2019., povodom žalbe građanina D. T., Odbor za žalbe građana nije bio suglasan sa zaključkom iz Izvješća, prema kojem se predmet "arhivira" jer je smatran preuranjenim. U vezi s tim je Odbor zatražio dopunu Izvješća u pogledu organiziranja saslušanja oštećenika i njegove supruge na okolnosti događaja, i to na način koji će strankama biti najlakši;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-125/20 od 15. 1. 2020., povodom žalbe građanina J. J., Odbor za žalbe građana odgodio je razmatranje i izjašnjenje na 77. i 78. sjednici, uz obvezu da sjednici obvezno bude nazočan obrađivač predmeta iz Granične policije BiH.
Također, Odbor za žalbe građana zatražio je prosljeđivanje žalbe Središnjem istražnom uredu Granične policije BiH i Tužiteljstvu BiH s obzirom na sadržaj žalbe, radi obavljanja provjera i pribavljanja informacije o postojanju bilo kakve veze između podnositelja žalbe u svojstvu prijavitelja kaznenog djela i policijskog službenika koji je obavljao graničnu kontrolu;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-770/20 od 8. 4. 2020., povodom žalbe vozača H.d.o.o., Odbor za žalbe građana odgodio je izjašnjenje o Izvješću Granične policije BiH, uz zahtjev da Granična policija BiH dostavi dopunjeno Izvješće jer u prvom Izvješću navedene činjenice nisu dovoljno pojašnjenje i obrazložene, te ga je kao nedovoljno razumljivo potrebno upotpuniti;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-964/20 od 19. 5. 2020., povodom žalbe R. P., Odbor za žalbe građana odgodio je izjašnjenje o Izvješću Granične policije BiH uz zahtjev da Granična policija BiH dopuni Izvješće tako što će provjeriti sve navode iz službene zabilješke koja je dostavljena sa žalbom;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1717/20 od 26. 8. 2020., povodom žalbe građanke M. Đ., Odbor za žalbe građana odgodio je izjašnjenje o Izvješću Granične policije BiH uz zahtjev da Granična policija BiH dopuni Izvješće saslušanjem svjedoka, vlasnika apartmana, koji je naznačen u žalbi građanke M. Đ. kao svjedok;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1737/20 od 2. 9. 2020., MGP Rača, Odbor za žalbe građana odgodio je izjašnjenje o Izvješću Granične policije BiH. Odbor je zatražio dostavu dopunjenog Izvješća jer u dostavljenom izvješću analiza dokaza ne odgovara iznesenom zaključku, te je shodno tome potrebno sve dokaze ponovno detaljno analizirati.
Također, sporna je i činjenica da je žalba okarakterizirana za anonimnu, budući da je na temelju činjeničnog opisa djela te uvidom u bazu podataka i videonadzor nedvojbeno utvrđen identitet podnositelja žalbe.

Razmatrajući žalbe i izvješća o provedenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, Odbor za žalbe građana usvojio je i sljedeće zaključke u vezi s predmetima, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-1664/19 od 19. 9. 2019., povodom žalbe Z. G., Odbor za žalbe građana poziva Graničnu policiju BiH da se obrati nadležnoj policijskoj upravi u cilju provjere je li navedeni građanin podnosio prijave te, ukoliko jest, što je u vezi s njima poduzeto, s obzirom na činjenicu da prijave građanina Z. G.-a nisu u nadležnosti postupanja i djelovanja Granične policije BiH.
Takoder, Odbor za žalbe građana traži od Granične policije BiH da na nekoj od budućih sjednica dostavi statistički pregled žalbi koje je podnio građanin Z. G. s iskazanim brojem žalbi, kao i područja na koji se on žalio;
- u vezi s predmetom pod i) usvojenog dnevnog reda (žalba broj: 05/2-50-17-1679/19 od 20. 9. 2019.), Odbor za žalbe građana jednoglasno je usvojio dio Izvješća Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-10106/19 od 2. 12. 2019., koji se odnosi na stavak (2) Mišljenja, dok se dio Izvješća koji se odnosi na stavak (1) Mišljenja iz Izvješća ne prihvata zbog nenadležnosti;
- u vezi s predmetom pod 3.d) usvojenog dnevnog reda (žalba broj: 05/2-50-17-2144/19 od 12. 12. 2019.), Odbor za žalbe građana ističe primjedbu u pogledu utvrđivanja osnovanosti sumnje u zaključku, te traži da se prilikom prijave u vezi s neprimjerenom komunikacijom policijskih službenika profiliraju građani koji takve pojave prijavljuju glede njihove vjerodostojnosti. Potrebno je s posebnom pažnjom razmotriti takve prijave građana, te u slučaju potrebe saslušati podnositelja žalbe;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1000/20 od 21. 5. 2020., povodom žalbe građanina G. V., Odbor za žalbe građana sugerira Graničnoj policiji BiH da ovaj, ali i sve druge predmete koji svojim sadržajem upućuju na vjersku mržnju i netrpeljivost, prosljedi Tužiteljstvu BiH na uvid i nadležno postupanje;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-921/20 od 11. 5. 2020., povodom žalbe građanina N. Č., Odbor za žalbe građana sugerirao je Graničnoj policiji BiH da zatraži od Ministarstva sigurnosti BiH bliže smjernice za tumačenje norme članka 62. stavka (1) Zakona o graničnoj kontroli, a uzimajući u obzir članak 7. Zakona u kojem su kumulativno propisani uvjeti za prelazak državne granice, što indicira da iste uvjete treba kumulativno ispuniti i u primjeni i izricanju sankcija iz članka 62. stavka (1) Zakona o graničnoj kontroli. Odbor za žalbe građana smatra da bi tumačenje i primjena navedene norme trebala biti što manje na štetu građana - državljana Bosne i Hercegovine u slučajevima nehajnog pristupanja pri prelasku državne granice;
- u predmetima broj: 05/2-50-17-1076/20 od 2. 6. 2020. i broj: 05/2-50-17-1074/20 od 2. 6. 2020. Odbor za žalbe građana usvojio je izvješća Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama uz isticanje primjedbe na način postupanja policijskih službenika prema državljanima Bosne i Hercegovine prilikom obavljanja granične kontrole;

- Odbor za žalbe građana usvojio je i zaključak kojim se pozdravljaju napori Granične policije BiH u borbi protiv korupcije, te cijeni značajnim rezultate koji su postignuti u proteklome razdoblju. Odbor za žalbe građana BiH poziva i ohrabruje Graničnu policiju BiH da nastavi svoje aktivnosti u tom pravcu;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-125/19 od 15. 1. 2020., povodom žalbe građanina J. J., Odbor za žalbe građana usvojio je Izvješće Granične policije BiH uz obvezu da Granična policija BiH dostavi informaciju Odboru o postupanju nadležnih organa povodom prijave iz ovoga predmeta;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1663/20 od 17. 8. 2020., povodom žalbe građanina L. B., Odbor za žalbe građana sugerirao je Graničnoj policiji BiH da s policijskom službenicom, koja je bila predmetom istrage po žalbi građanina L. B., obavi službeni razgovor;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1658/20 od 17. 8. 2020., povodom žalbe građanina M. A., Odbor za žalbe građana konstatira da su policijski službenici postupili u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o propisivanju dodatnih uvjeta za ulazak stranaca u Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH" br. 18/20, 20/20, 27/20, 29/20, 32/20, 34/20, 44/20 i 58/20).
Međutim, Odbor istodobno konstatira da navedena odluka Vijeća ministara BiH nije donesena u konzultaciji s nadležnim tijelima koja su je obvezna primjenjivati. Pravne i praktične posljedice njezine primjene snose građani, prije svega iz razloga jer njome nije obuhvaćena većina situacija s kojom se građani susreću u praksi prilikom prelaska državne granice;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-1660/20 od 17. 8. 2020., povodom žalbe građanina F. P., Odbor za žalbe građana smatra da je žalba i u drugom dijelu neosnovana, te da u Izvješću Granične policije BiH, u drugom dijelu Mišljenja o osnovanosti žalbe, umjesto "bez dovoljno dokaza" treba stajati "neosnovana".

Među razmatranim žalbama i navodima iznesenim u njima, za njih 16 je utvrđena osnovanost te je podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka protiv odgovornih policijskih službenika, 70 navoda je ocijenjeno "neosnovanim", dok je za prijavu 45 djela, prema izvješćima Granične policije BiH, utvrđeno da "nema dovoljno dokaza."

U 16 predmeta u kojima je, prema izvješćima Granične policije BiH, podnesen zahtjev za provođenje stegovnog postupka zatraženo je da Granična policija BiH po okončanju stegovnih postupaka protiv policijskih službenika o rezultatima postupka izvijesti Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH.

Granični prijelazi Bosne i Hercegovine na kojima su građani u 2020. godini podnosili žalbe na postupanje policijskih službenika Granične policije BiH:

Granični prijelaz BiH	Broj žalbi
GP Vardište	2
MGP Uvac	1
MGP Rača	3
MGP Klobuk	3
MGP Izačić	7
MGP Velika Kladuša	2
MGP Brod	9
MGP Bosanski Šamac	2
MGP Orašje	4
MGP Šepak	3
MGP Gradina	3
MGP Zupci	1
MGP Popovi	1
MGP Hum	1
MGP Kostajnica	1
MGP Gradiška	8
MGP Ripač	1
MGP Deleuša	2
MGP Banja Luka	3
MGP Aerodrom Sarajevo	4
MGP Aerodrom Tuzla	6
MGP Brčko	3
MGP Orah	1
MGP Karakaj	1
MGP Novi Grad	1
MGP Dubica	1
MGP Strmica	1
MGP Zvornik	3
MGP Dobrljin	1
MGP Gabela polje	1
PGP Kamensko	1
MGP Ivanjica	1
MGP Orah	1
MGP Bijača	3
GP Hadžin potok	1

Devet žalbi odnosilo se na više graničnih prijelaza ili su se općenito odnosile na postupanje policijskih službenika izvan radnog mjesta, dugo zadržavanje i detaljne kontrole na graničnim prijelazima i graničnom pojasu.

Ostale žalbe nisu u vezi s povredom službene dužnosti policijskih službenika za vrijeme rada, već su uglavnom okarakterizirane kao žalbe koje su proizvod osobnih sukoba između podnositelja žalbe i policijskih službenika.

Razlozi za podnošenje žalbi na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Razlozi⁴ za podnošenje žalbi mogu se podijeliti na sljedeće:

1. Neprimjerena komunikacija, zlouporaba položaja, drsko i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika (53 osnove za podnošenje žalbi)

Odbor za žalbe građana u više je navrata skretao pozornost Graničnoj policiji BiH na obvezu poštivanja kodeksa ponašanja policijskih službenika, s posebnim naglaskom na ophodjenje i komunikaciju s građanima prilikom kontrole prelaska granice. Tijekom razmatranja žalbi konstatirano je da je u većini slučajeva nezadovoljstvo građana uvjetovano neprimjerenom, suvišnom komunikacijom policijskih službenika, te u pojedinim slučajevima drskim i neprofesionalnim postupcima policijskih službenika.

Također, Odbor za žalbe građana ponovno je istaknuo stav prema kojem Granična policija BiH treba kontinuirano policijskim službenicima skretati pozornost na izbjegavanje nepotrebne i prekomjerne komunikacije s građanima, te na obvezu dosljednog poštivanja etičkog kodeksa i pravila službe.

Više žalbi odnosilo se na objave neprimjerenog sadržaja policijskih službenika na društvenim mrežama. U vezi s tim je Odbor podsjetio na izdanu Preporuku kojom se poziva Granična policija BiH da policijskim službenicima ove agencije skrene pozornost na vrstu informacija koje smiju objavljivati na društvenim mrežama.

Poštujući slobodu govora i izražavanja, sugerira se policijskim službenicima da se, zbog specifičnosti poslova i radnih zadataka koje obavljaju, suzdrže od objavljivanja informacija koje su usko povezane s obavljanjem službene dužnosti, te od objavljivanja informacija koje sadrže ili mogu sadržavati bilo koji oblik političke konotacije.

Odbor za žalbe građana sugeriira Graničnoj policiji BiH da sve predmete koji svojim sadržajem upućuju na vjersku mržnju i netrpeljivost proslijedi Tužiteljstvu BiH na uvid i nadležno postupanje.

Glede osnovanosti navoda u ovim žalbama, a nakon provođenja istraga, utvrđena je osnovanost u devet predmeta, te su podneseni prijedlozi za vođenje stegovnog postupka protiv odgovornih policijskih službenika, i to u osam predmeta za težu povredu službene dužnosti i u jednom za lakšu povredu službene dužnosti.

⁴ U jednoj žalbi često je istaknuto više navoda i osnova po kojima se žalba podnosi.

2. Prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH (14 osnova za podnošenje žalbi)

Od 14 slučajeva prijave koruptivnog djelovanja, u tri je dokazana osnovanost navoda iz žalbi te su provedeni stegovni postupci. U dva slučaja izrečena je stegovna mjera "prestanak radnog odnosa".

Jedna žalba ocijenjena je za neosnovanu, dok u deset slučajeva prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH navodi nisu mogli biti ni potvrđeni niti odbačeni, jer nije bilo dovoljno dokaza za to.

U vezi s istragama za koruptivno djelovanje policijskih službenika, Odbor za žalbe građana usvojio je i zaključak kojim se pozdravljaju naponi Granične policije BiH u borbi protiv korupcije, te cijene značajnim postignuti rezultati u proteklom razdoblju. Odbor za žalbe građana BiH poziva i ohrabruje Graničnu policiju BiH da nastavi svoje aktivnosti u tom pravcu.

Tijekom istraga povodom žalabi temeljenih na koruptivnom djelovanju policijskih službenika utvrđeni su propusti u načinu i procedurama obavljanja graničnih provjera i kontrola, te su po toj osnovi u tri predmeta podneseni prijedlozi za vođenje stegovnog postupka protiv odgovornih policijskih službenika za težu povredu službene dužnosti.

Kako je u tim istragama u znatnoj mjeri za dokazni material korišten videonadzor, Odbor za žalbe građana ponovno je istaknuo potrebu uspostave funkcionalnog sustava videonadzora na svim graničnim prijelazima, kako bi se mogućnost koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH svela na najmanju moguću mjeru, a na što je Odbor ukazivao svojim zaključcima iz 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godine.

3. Predugo zadržavanje na graničnim prijelazima, posebne kontrole prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine te kontrole u graničnom pojasu (28 osnova za podnošenje žalbe)

U dva predmeta utvrđena je osnovanost navoda iz žalbe i podneseni su prijedlozi za vođenje stegovnih postupaka protiv odgovornih policijskih službenika za težu povredu službene dužnosti.

U jednom predmetu, iako nije utvrđena osnovanost navoda u žalbi, pokrenut je stegovni postupak protiv odgovornog policijskog službenika, jer je uvidom u videonadzor utvrđeno da je propustio provesti propisane procedure za vrijeme granične provjere.

U ostalim predmetima Odbor za žalbe građana utvrdio je da u postupanju policijskih službenika Granične policije BiH nisu utvrđene nepravilnosti niti povrede mjerodavnih zakona.

Radnje, poduzete u konkretnim slučajevima, sastavni su dio procedura Granične policije BiH i sukladne su sa zakonskim propisima na snazi u Bosni i Hercegovini.

S druge strane, predugo zadržavanje na graničnim prijelazima uvjetovano je objektivnim okolnostima na graničnim prijelazima, kao što su neposjedovanje važeće putne isprave, neposjedovanje važećeg "zelenog kartona" i druge dokumentacije propisane zakonskim i podzakonskim aktima u Bosni i Hercegovini za prijevoz tereta, policijski sat, te provođenje propisanih epidemioloških mjera.

4. Žalbe podnesene zbog posebnih mjera propisanih uslijed pandemije COVID-19 (23 osnove za podnošenje žalbi)⁵

Shodno Odluci Vijeća ministara BiH o proglašenju nastanka stanja prirodne i druge nesreće na teritoriju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 18/20), usvojen je niz mjera o načinu i ulasku stranaca u Bosnu i Hercegovinu.

Žalbe su uglavnom podnosili državljani Bosne i Hercegovine s dvojnim državljanstvom koji u trenutku prelaska državne granice nisu posjedovali važeću putnu ispravu⁶ Bosne i Hercegovine. Za dokaz državljanstava prilagali su osobnu iskaznicu Bosne i Hercegovine, te im je na temelju toga dozvoljen ulazak u zemlju uz izdavanje prekršajnog naloga.

Također, dio žalbi odnosio se na odbijanje ulaska u Bosnu i Hercegovinu, odnosno nije dozvoljen provoz preko Bosne i Hercegovine jer u konkretnim slučajevima građani nisu posjedovali negativan test na virus SARS-COV-2 ne stariji od 48 sati u pisanom obliku.

Razmatrajući ove žalbe, Odbor je usvojio zaključak kojim je konstatirao da su policijski službenici postupili u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o propisivanju dodatnih uvjeta za ulazak stranaca u Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH", br. 18/20, 20/20, 27/20, 29/20, 32/20, 34/20, 44/20 i 58/20).

Međutim, Odbor istodobno konstatira da navedena odluka Vijeća ministara BiH nije donesena u konzultaciji s nadležnim tijelima koja su je obvezna primjenjivati. Pravne i praktične posljedice njezine primjene snose građani, prije svega iz razloga jer istom nije obuhvaćena većina situacija s kojom se građani susreću u praksi prilikom prelaska državne granice.

Također, Odbor za žalbe građana imao je primjedbe na način postupanja policijskih službenika Granične policije BiH prema državljanima Bosne i Hercegovine prilikom obavljanja granične kontrole.

Razmatrajući žalbu građanina N. Č., Odbor za žalbe građana sugerirao je Graničnoj policiji BiH da zatraži od Ministarstva sigurnosti BiH bliže smjernice za tumačenje norme članka 62. stavka (1)⁷ Zakona o graničnoj kontroli, a uzimajući u obzir članak 7.⁸ Zakona u kojem su

⁵ Policijski službenici postupali su u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u Bosnu i Hercegovinu ("Službeni glasnik BiH" br. 18/20, 20/20, 27/20, 29/20, 32/20, 34/20, 44/20 i 58/20). Naime, pokrenut je postupak izdavanja prekršajnog naloga državljanima Bosne i Hercegovine koji su u namjeravanom prelasku državne granice na ulazu u BiH imali državljanstvo druge države, odnosno dvojno državljanstvo, te su namjeravali ostvariti prelazak državne granice BiH, na ulazu u BiH, sa putnom ispravom druge države, ne posjedujući negativna test na virus SARS-COV-2, koji nije stariji od 48 sati, a posjeduju važeću ličnu kartu BiH ili na drugi način dokazuju državljanstvo BiH

⁶ Član 3. tačka g) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH" br.53/09, 54/10 i 47/14) – "Putna isprava je važeći pasoš ili drugi identifikacioni dokument koji je izdao nadležni organ vlasti u BiH ili koji je izdao strani nadležni organ vlasti i koji BiH priznaje, te važeća lična karta i drugi identifikacioni dokument s fotografijom koji se može koristiti za prelazak državne granice i priznat je međunarodnim ugovorom čiji je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdata strancu u BiH u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu.

⁷ "Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako: a) pokuša da pređe državnu granicu izvan graničnog prelaza, izvan radnog vremena graničnog prelaza, bez važećih putnih isprava ili suprotno namjeni graničnog prelaza.

kumulativno propisani uvjeti za prelazak državne granice, što indicira da iste uvjete treba kumulativno ispuniti i u primjeni i izricanju sankcija iz članka 62. stavka 1. Zakona o graničnoj kontroli. Odbor za žalbe građana smatra da bi tumačenje i primjena navedene norme trebala biti što manje na štetu građana - državljana Bosne i Hercegovine u slučajevima nehajnog pristupanja pri prelasku državne granice.

5. Ostale žalbe (devet osnova za podnošenje žalbe)

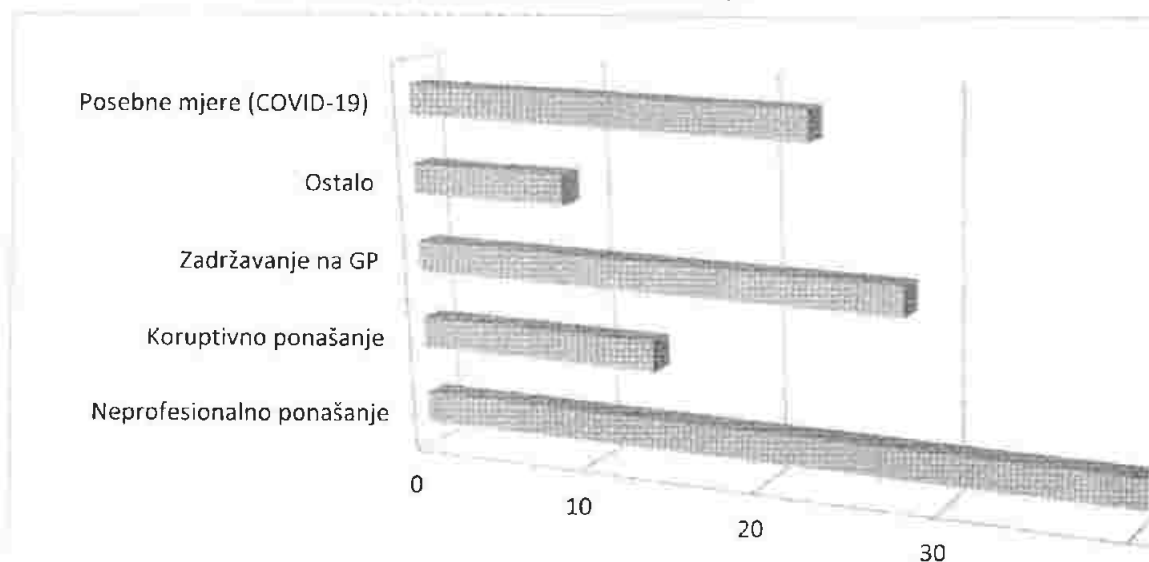
Ostale žalbe odnose se na pitanja narušenih međusobnih osobnih odnosa između građana i policijskih službenika Granične policije BiH ili se pak općenito odnose na postupanje policijskih službenika izvan obavljanja službe na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine.

Također, među ostalim žalbama treba izdvojiti i dvije žalbi koje se odnose na uručenje prekršajnog naloga od policijskih službenika jer se nisu zaustavili na propisanom mjestu za obavljanje graničnih provjera.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH u ovim je predmetima utvrdio da u postupanju policijskih službenika Granične policije BiH nisu utvrđene nepravilnosti niti povrede mjerodavnih zakona.

GRAFIKON br. 2 (GPBiH)

Broj žalbi po razlozima podnošenja

Nakon provođenja istraga u 16 predmeta podnesen je zahtjev za pokretanje stegovnog postupka protiv odgovornih policijskih službenika Granične policije BiH.

U dva slučaja izrečena je stegovna mjera "prestanak radnog odnosa".

⁸ "Državna granica smije se prelaziti samo na graničnim prijelazima, u vrijeme i na način koji je u skladu s namjerom graničnog prijelaza i s važećim putnim ispravama."

Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)

U izvještajnom razdoblju Odbor za žalbe građana razmatrao je 11 žalbi podnesenih na rad i postupanje policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu.

Odbor za žalbe građana usvojio je 11 zaključaka kojima su usvojena izvješća o provedenoj internoj istrazi Državne agencije za istrage i zaštitu.

U vezi predmetom broj: 05/2-50-17-224/20 od 24. 1. 2020., Odbor za žalbe građana podsjetio je na izdanu preporuku kojom se poziva Državna agencija za istrage i zaštitu da policijskim službenicima ove agencije skrene pozornost na vrstu informacija koje smiju objavljivati na društvenim mrežama.

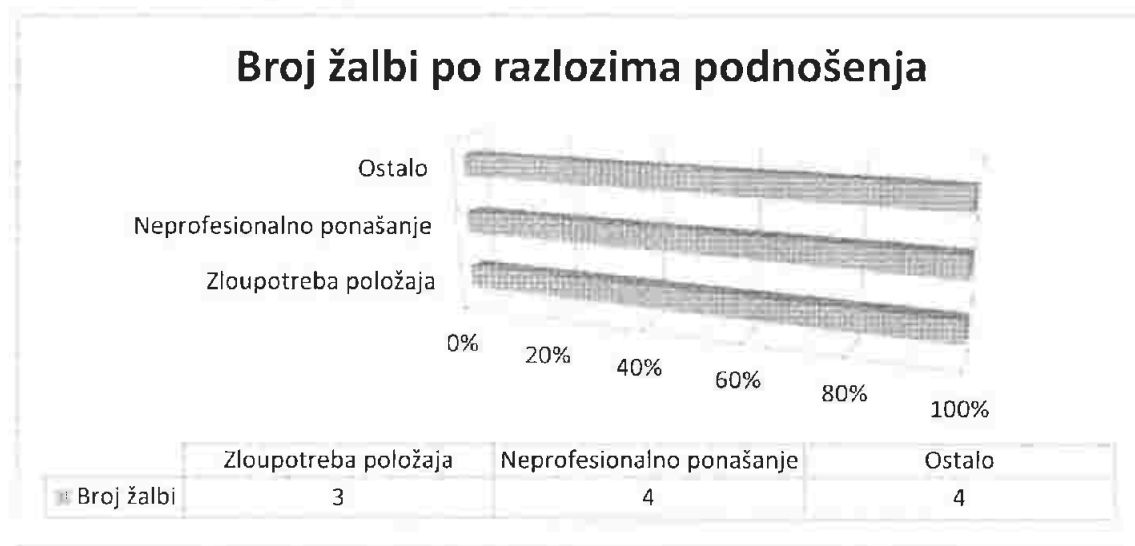
Poštujući slobodu govora i izražavanja, sugerira se policijskim službenicima da se, zbog specifičnosti poslova i radnih zadataka koje obavljaju, suzdrže od objavljivanja informacija koje su usko vezane uz obavljanje službene dužnosti, te od objavljivanja informacija koje sadrže ili mogu sadržavati bilo koji oblik političke konotacije.

U vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-315/20 od 5. 2. 2020., povodom žalbe građanina H. P., Odbor za žalbe građana odgodio je izjašnjenje uz zahtjev da Državna agencija za istrage i zaštitu dostavi informaciju o rezultatima istrage u vezi s ovim predmetom Kriminalističko-istražnom odjelu.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH zaključio je da u postupanju policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu i nadležnih tijela u ostalim predmetima nisu utvrđene nepravilnosti niti povrede mjerodavnih zakona.

Razlozi za podnošenje žalbi protiv policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu uglavnom su se odnosili na neprofesionalno ponašanje i zlouporabu službenog položaja policijskih službenika ili su pak rezultat osobnih sukoba između građanina i policijskog službenika.

GRAFIKON br. 3 (SIPA)

Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT)

U izvještajnom razdoblju Odbor za žalbe građana razmatrao je devet žalbi podnesenih na postupke policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

Odbor za žalbe građana usvojio je devet zaključaka u vezi s izvješćima o provedenoj internoj istrazi Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

U vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1940/20 od 30. 5. 2019., povodom žalbe građanina M. M., Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH usvojio je s rezervom Izvješće Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH o provedenom internom postupku.

Odbor za žalbe građana smatra spornom ocjenu predmeta "bez dovoljno dokaza" s obzirom na sve navedeno u Izvješću Direkcije.

Cijeneci osjetljivost predmeta, Odbor za žalbe građana zatražio je od rukovodstva Direkcije da u vezi s ovim slučajem provede pojačan nadzor, kontinuirano provodi dodatnu kontrolu nad imenovanim policijskim službenikom, što uključuje i nasumično alkotestiranje.

Odbor za žalbe građana zatražio je dostavu informacije o poduzetim preporukama iz Izvješća, te skrenuo pozornost na odgovornosti i izravno i neizravno nadređenih u slučaju nepropisnog postupanja imenovanog policijskog službenika, kako na radnom mjestu tako i izvan njega.

U vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1695/20 od 25. 8. 2020., povodom žalbe građanina Z. S., Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH odgodio je izjašnjenje o Izvješću Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH o provedenom internom postupku.

U vezi s ovim predmetom, Odbor za žalbe građana smatra zaključak iz Izvješća preuranjenim, te je zatražio dopunu Izvješća izjavom svjedoka na okolnosti događaja, a koji je naveden u samoj žalbi.

Razmatrajući ove žalbe, Odbor u osam predmeta nije utvrdio postojanje povrede službene dužnosti policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

Razlozi za podnošenje žalbi uglavnom se odnose na neprimjerenost i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika, te na neprimjerenost komunikaciju s građanima.

GRAFIKON br. 4 (DKPT)

Odbor za žalbe želi istaknuti da je u izvještajnom razdoblju imao izrazito kvalitetnu, profesionalnu i stručnu suradnju s navedenim policijskim agencijama, koje su, zahvaljujući iskazanom visokom stupnju profesionalnog pristupa svakom predmetu pojedinačno, dale doprinos otklanjanju formalnih, pravnih i drugih nedostataka, a kojim se narušava ugled i integritet institucija koje predstavljaju.

Predsjednik
Odbora za žalbe građana
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. sc. Vjekoslav Vuković

Prilozi:

- *Tablični prikaz održanih sjednica i nazočnosti članova Odbora u 2020. godini*

Prilog 1.

- **Tablični prikaz održanih sjednica i nazočnosti članova Odbora u 2020. godini**

Broj i datum održavanja sjednice	Vjekoslav Vuković	Bakir Dautbašić	Borislav Radić	Negosava Stjepanović	Aleksandra Martinović	Tihomir Marinčić	Semir Šut
73. sjednica 28. 1. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
74. sjednica 28. 2. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
75. sjednica 11. 3. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
76. sjednica 28. 4. 2020.	<i>Online</i>	<i>Online</i>	<i>Online</i>	<i>Online</i>	<i>Online</i>	<i>Online</i>	<i>Online</i>
77. sjednica 28. 5. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
78. sjednica 11. 6. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
79. sjednica 9. 7. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
80. sjednica 27. 8. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
81. sjednica 24. 9. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
82. sjednica 29. 10. 2020.	+	+	+	+	+	+	Opravdano izočan
83. sjednica 13. 11. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
84. sjednica 10. 12. 2020.	+	+	+	+	+	+	+
Ukupno	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	12/12	11/12
Postotak (%)	100	100	100	100	100	100	91,6